

Návod na použitie

ELISA anti-SÓJA-G

Diagnostická zdravotnícka pomôcka in vitro určená na profesionálne použitie

REF E-391

UDI-DI 08588002310560

Biogema, výrobné družstvo, Košice

Garbiarska 2, 040 01 Košice, Slovenská republika

Tel.: +421 556 225 719

+421 904 228 131

E-mail: biogema3@biogema.sk

www.biogema.sk

OBSAH

1 Záznamy o dokumente	3
2 Účel určenia	3
3 Popis	3
4 Princíp testu	3
5 Zloženie súpravy	4
6 Materiál potrebný, ale nedodávaný	5
7 Skladovanie a doba expirácie	5
8 Upozornenie	5
9 Príprava vzoriek	7
10 Príprava pracovných roztokov	7
11 Pracovný postup	7
12 Pipetovacia schéma	8
13 Kontrola kvality a validácia testu	9
14 Zjednodušená pracovná schéma spracovania súpravy	9
15 Interpretácia výsledkov	10
16 Parametre analytického výkonu	11
17 Odporúčania pri práci so súpravou	11
18 Zoznam použitých symbolov	13
19 Literatúra	14

1 Záznamy o dokumente

Revízia č.: 1/2024

Dátum účinnosti: 1.1.2024

Popis zmien: Úpravy a doplnenie podľa aktuálnych požiadaviek

2 Účel určenia

Súprava je určená na semikvantitatívne stanovenie protilátok typu IgG proti proteínom zo sójových bôbov vo vzorkách ľudského séra v bežnej populácii. Stanovenie protilátok je založené na imunoenzymatickej metóde a slúži ako rozšírenie diagnostických možností pri stanovení intolerancie na sóju. Súprava je určená len na profesionálne diagnostické použitie in vitro v laboratóriu.

3 Popis

Stravné návyky nášho obyvateľstva sa menia smerom k používaniu väčšieho množstva rastlinnej potravy. Vo veľkej miere sa konzumujú produkty zo sójových bôbov ako náhrada za mäso. Tým sa do ľudského organizmu dostáva nový typ rastlinných proteínov – zásobné proteíny bôbov, a tiež funkčné proteíny – enzýmy a inhibitory trypsínu a chymotrypsínu. Zvláštnu skupinu tvoria v sójových bôboch bohato zastúpené glykoproteíny, nazývané tiež lektíny.

Alergickí pacienti vytvárajú individuálne špecifické protilátky proti rôznym proteínom zo sóje. Bolo dokázané, že zo zložitého proteínového komplexu sójových bôbov až 16 proteínových frakcií viaže IgE špecifické protilátky zo sér pacientov alergických na sóju.

U detí s intoleranciou na kravské mlieko sa často mlieko nahrádza sójovými preparátmi, ktoré u citlivých jedincov môžu vyvolať alergické reakcie, ako sú žihľavka, astma, gastrointestinálne potiaže, prípadne môžu vyvolať anafylaktickú reakciu. Ak sú citliví jedinci vystavení účinku sójového prachu a múky, tieto môžu byť príčinou alergickej astmy, nádchy a iných prejavov respiračnej alergie bez toho, aby jedinci prejavovali známky alergie na sóju.

4 Princíp testu

Stanovenie je založené na princípe nepriamej ELISA metódy na detekciu špecifických protilátok. Antigén je imobilizovaný na povrchu jamiek mikrotitračnej doštičky. Testované vzorky nariedeného ľudského séra sa inkubujú v jamkách mikrotitračnej doštičky. V tejto fáze dochádza k naviazaniu špecifických protilátok z ľudského séra na imobilizovaný antigén. Po inkubácii sa premytím odstráni nezreagované komponenty ľudského séra a pridá sa konjugát chrenovej peroxidázy s protilátkou proti ľudskému imunoglobulínu IgG. Po inkubácii a odstránení prebytočného konjugátu sa pridá substrát TMB a enzymová reakcia sa zastaví pridaním kyseliny sírovej. Absorbancia testovaných vzoriek sa porovnáva s absorbanciou kontrolnej vzorky cut off. Intenzita sfarbenia je úmerná množstvu špecifických protilátok prítomných v sére.

5 Zloženie súpravy

PLATE Mikrotitračná doštička potiahnutá antigénom **1 ks**

6x8 jamkové stripy umiestnené v rámtiku, zabalené v ochrannom obale s vysúšadlom.

CONJUGATE Konjugát HRP anti-IgG **1 x 8 ml**

Roztok obsahujúci zvieraciu protilátku proti ľudskému IgG značenú peroxidázou.

Roztok je pripravený na použitie.

SUBSTRATE Substrát TMB **1 x 8 ml**

Roztok obsahujúci substrát TMB (3,3',5,5'- tetrametylbenzidín).

Roztok je pripravený na použitie.

STOP Kyselina sírová **1 x 8 ml**

Roztok obsahujúci zastavovacie činidlo (zriedenú kyselinu sírovú).

Roztok je pripravený na použitie.

CONTROL CO Kontrolná vzorka cut off **1 x 1 ml**

Roztok obsahujúci špecifické ľudské protilátky IgG proti sóji slúžiaci ako kontrola cut off.

Kontrolná vzorka cut off je pripravená na použitie.

CONTROL - Kontrolná vzorka negatívna **1 x 1 ml**

Roztok neobsahujúci špecifické ľudské protilátky IgG proti sóji slúžiaci ako negatívna kontrola.

Kontrolná vzorka negatívna je pripravená na použitie.

CONTROL + Kontrolná vzorka pozitívna **1 x 1 ml**

Roztok obsahujúci špecifické ľudské protilátky IgG proti sóji slúžiaci ako pozitívna kontrola.

Kontrolná vzorka pozitívna je pripravená na použitie.

SAMPLEBUF Zried'ovací roztok **1 x 50 ml**

Roztok obsahujúci TRIS-HCl tlmivý roztok, bovinný sérový albumín, 0,2% azid sodný, 0,02% timerosal a modré farbivo, pH roztoku $7,0 \pm 0,2$.

Roztok je pripravený na použitie.

WASHBUF Vymývací roztok **1 x 50 ml**

Uhlíčanový tlmivý roztok s obsahom Tween 20 a 0,01% timerosalu, pH roztoku 9,6.

Koncentrovaný roztok pred použitím zriedte podľa popisu v bode 10 tohto návodu.

Osvedčenie o súprave **1 ks**

6 Materiál potrebný, ale nedodávaný

Pre ručné spracovanie súpravy:

Jedno a viacnásobné pipety

Špičky pre jednorazové použitie

Premývacie zariadenie

Časovač alebo stopky

Spektrofotometer pre mikrotitračné doštičky

Pre automatizované spracovanie súpravy:

Automatizovaný systém na spracovanie súprav ELISA

Jednorazový materiál podľa požiadaviek automatizovaného systému

7 Skladovanie a doba expirácie

Pri dodržaní skladovacích podmienok je súprava stabilná do dátumu uvedenom na obale. Súpravu skladujte pri teplote od +2°C do +8°C na suchom mieste. Súpravu nezmrazujte. Po otvorení ochranného obalu mikrotitračnej doštičky odporúčame stripy spotrebovať do 1 mesiaca.

8 Upozornenie

Súprava je určená len na profesionálne diagnostické použitie in vitro v laboratóriu.

Pozorne si prečítajte návod na použitie.

Pre správne spracovanie súpravy je potrebné vykonať všetky kroky presne podľa návodu na použitie.

Nepoužívajte mikrotitračnú doštičku, ak je ochranný obal poškodený.

Pred spracovaním súpravu vytemperujte na laboratórnu teplotu, t.j. na 18°C až 25°C.

Priložené vysúšadlo v ochrannom obale mikrotitračnej platničky nepoužívať.

Súprava je určená len na jedno použitie.

Pomoc a vigilancia

Pre žiadosť o technickú pomoc, alebo prípadný výskytu závažnej nehody kontaktujte výrobcu na emailovej adrese biogema4@biogema.sk, prípadne telefonicky na +42155 6228 131. Pri výskyte závažnej nehody je používateľ tejto súpravy povinný takúto udalosť nahlásiť aj na tel. čísle +421250 7012 15, e-mailom na pomocky@sukl.sk dozornému orgánu ŠÚKL, Kvetná 11, 825 08 Bratislava a vždy postupovať podľa regulačných požiadaviek v platnom znení.

Bezpečnosť pri práci

Jednotlivé substancie súpravy obsahujú konzervačné činidlá azid sodný a timerosal. Azid sodný reaguje s olovom a meďou za vzniku výbušných azidov. Azid sodný a timerosal môžu pri priamom kontakte s pokožkou spôsobiť podráždenie. V prípade kontaktu s pokožkou postihnuté miesto vymyte veľkým množstvom vody. Kyselina sírová obsiahnutá v stop činidle **STOP** v koncentrácii $0,5 \text{ mol.l}^{-1}$ môže pri priamom kontakte s očami, alebo kožou spôsobiť podráždenie. V prípade zasiahnutia očí, alebo kože postihnuté miesto vymyte veľkým množstvom vody.

Azid sodný, timerosal a kyselina sírová, v koncentráciách použitých v súprave, sú zdraviu škodlivé. Vzhľadom k nízkemu obsahu škodlivých látok v substanciach súpravy životné prostredie nie je ohrozené. Podrobnejšie informácie je možné získať z kariet bezpečnostných údajov jednotlivých substancií.

Infekčné a mikrobiálne riziká

Kontrolné vzorky a štandardy obsahujú ľudské sérum. Ľudské sérum použité na prípravu týchto substancií vykazovalo negatívny výsledok testu na prítomnosť antigénu HBsAg, HIV 1, HIV 2 a HCV. Napriek negatívnemu testovaniu použitých sér je potrebné s týmito substanciami pracovať ako s potenciálne infekčnými - pri práci používajte jednorazové ochranné rukavice.

Likvidácia odpadu

Nepoužité zvyšky patientskych vzoriek a substancie obsahujúce ľudské sérum likvidujte ako infekčný materiál.

Nepoužité zvyšky súpravy obsahujúce nebezpečné chemické látky odporúčame zlikvidovať v súlade s miestnymi požiadavkami a v súlade s ustanoveniami zákona NR SR č.223/2001 Z.z. a vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. v platnom znení.

Nekontaminovaný kartónový obal súpravy vhodte do príslušnej recyklačnej nádoby.

9 Príprava vzoriek

Súprava je určená na stanovenie vzoriek ľudského krvného séra. Čerstvé vzorky sa v priebehu stanovenia uskladňujú do 72 hodín pri teplote od +2°C do +8°C. Vzorky séra sa dlhodobo uskladňujú pri - 20°C. Vzorky séra po rozmrazení nie je možné opakovane zamraziť. Na stanovenie nepoužívajte lipemické, hemolyzované, ikterické, alebo inak kontaminované krvné séra.

Pacientské séra sa riedia v pomere 1:101, t.j. 10 µl pacientského séra sa zriedi pridaním 1ml zriedovacieho roztoku. Takto zriedené pacientské séra sú pripravené na použitie.

10 Príprava pracovných roztokov

Vymývací roztok pred použitím zriedte v pomere 1:20 (1 diel roztoku a 19 dielov destilovanej vody). Obsah fľaštičky vymývacieho roztoku (50 ml) doplňte do 1000 ml destilovanou vodou. Roztok je po zriedení stabilný 1 týždeň pri skladovaní v teplotnom rozmedzí +2°C do +8°C.

Štandardy a kontrolné vzorky sú nariedené v pracovnom pomere, ďalej neriediť !

Konjugát HRP je nariedený v pracovnom pomere, ďalej neriediť !

TMB substrát je nariedený v pracovnom pomere, ďalej neriediť !

Kyselina sírová je nariedená v pracovnom pomere, ďalej neriediť !

11 Pracovný postup

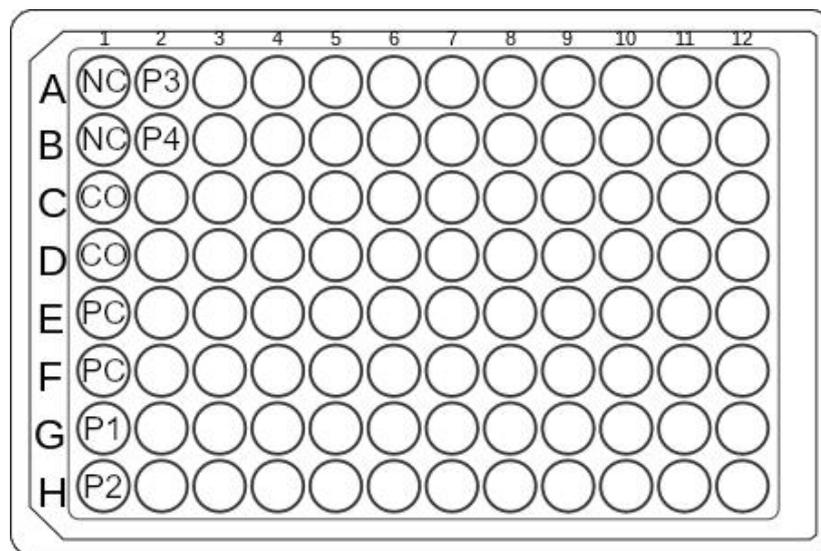
Všetky reagensie musia byť pred začiatkom stanovenia vytemperované na laboratórnu teplotu +18°C až +25°C. Nepoužitú stripy uchovávajú v uzatvorenom obale s vysušadlom v teplotnom rozmedzí od +2°C do +8°C.

1. Pipetujte do jamiek stripov:
  - po 100 µl negatívnej kontrolnej vzorky
  - po 100 µl cut off kontrolnej vzorky
  - po 100 µl pozitívnej kontrolnej vzorky
  - po 100 µl zriedených pacientských vzoriek
2. Inkubujte 30 minút pri laboratórnej teplote
3. Po ukončení inkubácie stripy 4 x dobre premyte zriedeným vymývacím roztokom.

Poznámka: Pokiaľ nie je k dispozícii premývacie zariadenie pre mikrotitračné doštičky, premývanie spočíva v napipetovaní 250 µl zriedeného vymývacieho roztoku do všetkých jamiek. Po 30 sekundách sa vymývací roztok zo stripov prudko vyleje a okraje doštičky sa usušia filtračným papierom.

4. Do jamiek napipetujte po 100 µl konjugátu HRP anti-IgG a inkubujte pri laboratórnej teplote 30 minút.
5. Stripy znova 4 x dobre premyte zriedeným vymývacím roztokom
6. Do jamiek napipetujte bez prerušenia po 50 µl substrátu TMB. Pipetovanie musí byť ukončené do 2 minút !
7. Vyfarbuje sa 15 minút v tme.
8. Po uplynutí doby vyfarbenia sa reakcia zastaví pridaním 50 µl kyseliny sírovej do každej jamky.
9. Intenzitu sfarbenia merajte na fotometrickom čítači mikrotitračných doštičiek pri vlnovej dĺžke 450 nm.
Ako referenčný filter môže byť použitý filter s vlnovou dĺžkou od 600 do 690 nm. Meranie ukončíte najneskôr do 1 hodiny po skončení vyvíjania, doštičku medzitým uchovávajte v tme.

12 Pipetovacia schéma

Označenie	Objem	Popis
NC	100 µl	Kontrolná vzorka negatívna
CO	100 µl	Kontrolná vzorka cut off
PC	100 µl	Kontrolná vzorka pozitívna
P1 - P _x	100 µl	Zriedené patientské vzorky

13 Kontrola kvality a validácia testu

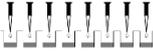
Absorbancia negatívnej kontrolnej vzorky by mala byť nižšia ako 0,5.

Absorbancia kontrolnej vzorky cut off by mala mať minimálne 2x hodnotu cut off.

Absorbancia pozitívnej kontrolnej vzorky by mala dosahovať minimálne 1,5x hodnotu absorbancie kontrolnej vzorky cut off.

Hodnoty stanovené pri výstupnej kontrole súpravy sú uvedené v osvedčení o súprave.

14 Zjednodušená pracovná schéma spracovania súpravy

01. Pipetujte po 100 µl	/kontrolné vzorky, patientské vzorky/	100 µl	
	CONTROL- CONTROL+ CONTROLCO		
2. Inkubujte 30 minút pri laboratórnej teplote		30 min. 18 - 25°C	
3. 4x dobre premyte vymývacím roztokom	/250 µl, reakčný čas 30 s/	4 x	
	WASHBUF		
4. Pipetujte po 100 µl	/konjugát HRP /	100 µl	
	CONJUGATE		
5. Inkubujte 30 minút pri laboratórnej teplote		30 min. 18 - 25°C	
6. 4x dobre premyte vymývacím roztokom	/250 µl, reakčný čas 30 s/	4 x	
	WASHBUF		
7. Pipetujte po 50 µl	/substrát TMB/	50 µl	
	SUBSTRATE		
8. Inkubujte 15 minút pri laboratórnej teplote v tme		15 min. 18 - 25°C	
9. Pipetujte po 50 µl	/Kyselina sírová/	50 µl	
	STOP		
10. Vyhodnotenie výsledku	/fotometrický čítač s vlnovou dĺžkou 450 nm/	450 nm	

15 Interpretácia výsledkov

Vypočítajte priemerné absorbancie pre všetky kontrolné vzorky a patientské séra.

Vypočítajte index positivity podľa vzorca:

$$IP = \frac{\bar{A} \text{ vzorky}}{\bar{A} \text{ cut off}}$$

Očakávané hodnoty:

Očakávané hodnoty u zdravej populácie sú negatívne.

Odporúčame hodnotenie pomocou vypočítaných indexov positivity :

Index positivity negatívnych hodnôt	< 1
Index positivity hraničných hodnôt	1 – 1,3
Index positivity pre pozitívne hodnoty	> 1,3

16 Parametre analytického výkonu

Analytická citlivosť :	0,016 IP
Opakovateľnosť (Intra-assay)	4,48 %
Reprodukovateľnosť (Inter-assay)	7,72 %
Presnosť	9,07 %

Súprava je špecifická pre ľudský imunoglobulín triedy IgG

17 Odporúčania pri práci so súpravou

Pri spracovaní súpravy odporúčame dbať na dôsledné vykonanie jednotlivých krokov definovaných v pracovnom postupe, ako je správne pipetovaný objem substancií, presné dodržanie inkubačných časov a dôsledné premytie a odsatie vymývacieho roztoku z jamiek v procese premývania. Nesprávne premytie mikrotitračných jamiek, prípadne vynechaný cyklus, či krok premývania, má priamy vplyv na stanovené hodnoty absorbancií.

Pred spracovaním súpravy odporúčame dbať na dobré vytemperovanie substancií a mikrotitračnej doštičky. Zlé vytemperovanie substancií má priamy vplyv na presnosť merania.

Pre prípravu vymývacieho roztoku používajte vysoko kvalitnú destilovanú vodu vhodnú na laboratórne použitie.

Pri spracovaní súpravy dbajte na dodržiavanie správnej laboratórnej praxe. Odporúčame používať jednorazové pipetovacie špičky. Pre pipetovanie každej substancie použite novú špičku pre elimináciu kontaminácie vzoriek a substancií.

Súpravu je možné spracovať postupne. Nepoužitú stripy uchovávať v hliníkovom ochrannom obale spolu s vysúšadlom podľa podmienok skladovania uvedených v tomto návode na použitie. Pre každé spracovanie súpravy odporúčame použiť a nariediť iba potrebné množstvo čerstvých substancií.

Neodporúčame používať už nariadené, alebo inak pripravené substancie, ktoré boli pripravené pre predchádzajúce spracovania (ani v prípade, ak boli uchovávané v chladničke).

Striktne odporúčame používať substancie iba v rámci príslušnej šarže a príslušnej súpravy (nesmú sa miešať substancie medzi rôznymi šaržami).

Odporúčame zabezpečiť, aby substrát TMB nebol vystavený slnečnému žiareniu (prípadne umelému osvetleniu). Vaničku pre pipetovanie TMB roztoku nepoužívajte na iné substancie.

Odporúčania pri práci so súpravou v ELISA automatizovaných systémoch

Pri automatizovanom spracovaní súpravy odporúčame odsledovať časový priebeh jednotlivých krokov spracovania a prípadne nastaviť správne časové intervaly jednotlivých krokov (hlavne po fáze premývania by mala byť hneď pridaná príslušná látka - konjugát HRP, substrát TMB).

Odporúčame skontrolovať správny priebeh každého kroku spracovania - správne premytie, správne pipetovanie objemov, správny čas inkubácie a pod..

Nastavenie teploty v automatizovanom systéme musí byť zabezpečené tak, aby bolo v súlade s odporúčanou teplotou uvedenou v tomto návode na použitie. Znížená a zvýšená teplota pri spracovaní súpravy má priamy vplyv na stanovené hodnoty absorbančností.

Odporúčame mať počas spracovania súpravy uzatvorený kryt automatu. Vystavenie substrátu TMB svetlu môže mať za následok znehodnotenie látky s priamym negatívnym dopadom na výsledok spracovania.

Súprava je vhodná pre spracovanie na všetkých typoch automatických ELISA analyzátoroch.

Pri nedodržaní pracovného postupu výrobca nezodpovedá za správnu funkciu súpravy.

18 Zoznam použitých symbolov

	Diagnostická zdravotnícka pomôcka in vitro
	Katalógové číslo
	Šarža / LOT
	Výrobca
	Vhodné pre „n,, testov
	Označenie zhody s regulačnými požiadavkami „CE,,
	Obsahuje ľudské tkanivo
	Obsahuje zvieracie tkanivo
	Chráňte pred slnkom
	Dátum expirácie
	Obmedzenie teploty / Teplotný rozsah
	Prečítajte si návod na použitie / elektronický návod na použitie
	Nepoužívať opakovane
	Varovanie
	Nepoužívať, ak je obal poškodený
	Distribútor
	Vhodíte do príslušnej zbernej nádoby
	Materiálové zloženie HDPE
	Materiálové zloženie PP
	Materiálové zloženie papier a lepenka

19 Literatúra

Atkinson, W., Sheidon, T.A., Shaath, N., Whowell, P.J.: Food elimination based on IgG antibodies in irritable bowel syndrome : a randomised controlled trial. *Gut*, 2004, 53(10), 1459-1464

Ogawa, T., Bando, N., Tsuji, H., Okajima, H., Nishikawa, K., Sasaoka, K.: Investigation of the IgE-binding proteins in soybeans by immunoblotting with the sera of the soybean-sensitive patients with atopic dermatitis. *J. Nutr. Sci. Vitaminol.*, 1991, 37, 555-565

González, R., Zapatero, L., Caravaca, F., Carreira, J.: Identification of soybean proteins responsible for respiratory allergies. *Int. Arch. Allergy Appl. Immunol.*, 1991, 95, 53-57

Herian, A.M., Taylor, S.L., Bush, R.K.: Identification of soybean allergens by immunoblotting with sera from soy-allergic adults. *Int. Arch. Allergy Appl. Immunol.*, 1990, 92, 193-198

Bernhisel-Broadbent, J., Taylor, S., Sampson, H.A.: Cross-allergenicity in the legume botanical family in children with food hypersensitivity. II. Laboratory correlates. *J. Allergy Clin. Immunol.*, 1989, 84, 701-709

Voller, A., Bartlett, A., Bidwell, D.E.: Enzyme immunoassays with special reference to ELISA techniques. *J. Clin. Pathol.*, 1978, 31, 507-520

Catsmpoolas, N., Meyer, E.W.: Immunochemical study of soybean proteins. *J. Agr. Food Chem.*, 1968, 16, 128-131